

Abstrakt

Tuberkulóza (TBC) je infekční onemocnění s bohatou historií, jejíž počátky souvisejí s počátky lidstva. V současné době znamená TBC primárně socioekonomický problém spojený s přelidněním. V Evropském regionu zůstává otázka TBC i v 21. století hlavním problémem veřejného zdraví z hlediska infekčních nemocí. Přesto, že společné úsilí politických, ekonomických a zdravotnických institucí přináší úspěchy, je třeba stále zlepšovat koordinaci zdravotní péče, zlepšovat zázemí pro diagnostiku onemocnění a pomoc ohroženým skupinám osob v zemích s nižším socioekonomickým profilem.

Cílem předkládané práce je zhodnocení epidemiologické situace výskytu TBC v populaci Středočeského kraje v rozmezí let 2008–2017, jehož významnou součástí hodnocení je analýza možného vlivu zdravotních rizik a socioekonomických determinantů na rozvinutí nového onemocnění TBC. Byly položeny výzkumné otázky na strukturu osob s TBC, jak se liší zastoupení mužů a žen a jaké faktory ovlivňují úmrtí při TBC a v době dispensarizace pro TBC. Byla použita metoda kontingenčních tabulek, χ^2 -testu nezávislosti a analýza pomocí logistické regrese. Byl analyzován statisticky významný vliv věku, komorbidit a rizikového chování v závislosti na pohlaví. Bylo zjištěno, že muži a ženy s TBC se lišili z hlediska věku. Mužská populace s TBC byla postižena zejména ve středním a starším věku, zatímco populace žen s TBC byla nejvíce postižena v nejvyšších věkových skupinách. Byly zjištěny výrazné rozdíly v případě rizikového chování u dispensarizovaných mužů a žen. U mužů byla významně vyšší přítomnost rizikových faktorů než u žen. Riziko úmrtí mužů a žen s TBC v souvislosti s tímto onemocněním rostlo s věkem a s přítomností rizikového chování.

Součástí práce je podání základních informací o současném zatížení TBC populací vybraných zemí Evropy ve srovnání s Českem a představení plánů Světové zdravotnické organizace a Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí pro eliminaci TBC.

Klíčová slova: tuberkulóza, rizikové faktory, komorbidita, rizikové chování, úmrtnost